

Inbreng commissie Financiën Stadsbelang Utrecht, 13 juni 2017

Voorzitter,

Zoals bekend, staat onze partij Stadsbelang Utrecht voor Simpel, Duidelijk en Utreks. Wij maken ons sterk voor een zuinige overheid, waar zorg voor elkaar centraal staat. Een overheid die helder en duidelijk communiceert. Op grond van deze drie centrale thema's beoordelen wij voorstellen, begrotingen en jaarverslagen.

Voorzitter,

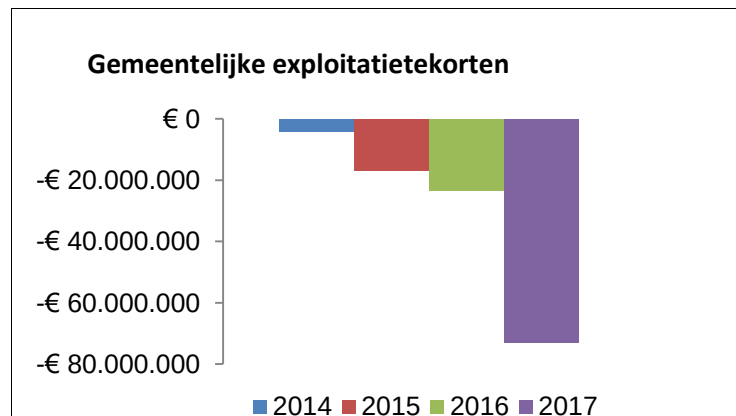
Mag ik er u allen aan herinneren dat Utrecht onder curatele staat!

Onder curatele omdat Utrecht keer op keer geen structurele sluitende begroting kon overleggen. We liggen onder een vergrootglas bij de provincie om te zien of wij de structurele kosten kunnen betalen met structurele inkomsten. Als dit niet kan, dan is de enige uitweg een structureel begrotingsevenwicht op termijn. Dit is nu net hetgeen was we al jaren voorgeschoteld krijgen van het college, echter wat ook al jaren vervolgens weer vooruitgeschoven wordt.

Voorzitter,

Reeds jaren geven we structureel meer uit als dat er binnen komt. De uitgaven stijgen elk jaar weer.

In 2014 gaven we 4,2 miljoen euro meer uit, in 2015 een kleine 17 miljoen euro, in 2016 23,4 miljoen euro. En voor 2017 is de verwachting dat we 73 miljoen euro tekort gaan komen.

Het enige wat onder de noemer structureel kan vallen, is het feit dat we structureel hetzelfde kunstje uithalen. Gewoon wegzetten in de tijd en er van uitgaan dat niemand vragen stelt en erin trapt.

Het College gebruikt andere potjes om de begroting dekkend te maken. Er wordt geld gehaald uit reserves, voorzieningen, incidentele baten en het tussentijds vrij laten vallen van positieve saldi uit grondexploitaties. Het college noemt dit 'te besteden resultaat'. Wij noemen het bijzonder creatief omgaan met geld wat daar niet voor is bedoeld.

Voorzitter,

Een positieve financiële positie van een stad wordt ook beoordeeld op basis van:

- netto schuldquote;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- belastingcapaciteit.

Deze kunnen o.b.v. landelijke criteria worden gerangschikt.

Als we inzoomen op deze kengetallen kunnen we constateren dat onze langjarige hypotheek versus het balanstotaal, de netto schuldquote, met 62% relatief laag is. De mate waarin we aan de gemeentelijke schuld kunnen voldoen, solvabiliteitsratio, is met 33,3% voldoende. De waarde van de grond versus de verwachte opbrengsten, grond exploitatie, is met 3,8% relatief goed te noemen. De mate waarin we kostendekkend belastingen opleggen, de belastingcapaciteit, is met 97,3% gemiddeld.

Tabel 1: Specificering Financiële Kengetallen naar Categorie

Financieel Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	van 95% t/m 105%	> 105%

Het College geeft aan dat onze accountant onze financiële positie beoordeeld heeft als goed. Dat is echter helemaal niet waar.

De account heeft aangegeven dat het een voldoende is.

Financiële positie / solvabiliteit voldoende

Nu weet ik uit mijn verleden dat ik het vroeger op school snel goed vond als ik een voldoende kreeg, echter is mij door mijn ouders duidelijk gemaakt dat dit toch twee hele verschillende dingen zijn.

Het is tekenend dat het college in de reactie op deze managementletter niet de exploitatieruimte noemt waarop we telkens weer nat gaan. Want zo rooskleurig is het allemaal niet. Zeker niet als we kijken naar de opgaven waar we voor staan.

Voorzitter,

Misschien dat een goede uitleg, voldoende inzicht geeft in wat Stadsbelang Utrecht bedoeld.

De netto schuldquote is gebaseerd op schulden/verplichtingen met een looptijd van meer dan 1 jaar. Eigenlijk moet je hier de tekorten op de rentederivaten bij op tellen. Want dit zijn verplichtingen die hun beslag krijgen vanaf 2023. We staan voor 83,2 miljoen euro in het krijt bij de Rabobank. Heel handig dat het college deze schuld niet meerekent, want als we deze bij onze schuld optellen is de netto schuldquote geen 62%, maar 67%.

De solvabiliteitsratio wordt op deze wijze ook kunstmatig hoog gehouden. Ook hierin ontbreekt het effect van de rentederivaten. Onze berekeningen zeggen ons dat de realistische solvabiliteitsratio op 1 januari 2016 op 29,08% ligt.

En als laatste de grondexploitatie, daar ontbreekt ook het een en ander aan. In 2013 is door de provincie bepaald dat er een maximale hoogte werd ingesteld voor kantoorgebouwen in Leidsche

Rijn. Het effect daarvan op de grondopbrengsten staat nergens vermeld. Er spelen op dit moment rechtzaken tegen de gemeente die ons tot wel 100 miljoen kunnen gaan kosten!

En dan de doorkijk naar de toekomst

Voorzitter,

254 miljoen euro aan vervangings- en uitbreidingsinvesteringen! Laat ik het nog eens herhalen zodat iedereen het goed meekrijgt: 254 miljoen euro! Dat klinkt niet alleen als heel veel geld, nee dat is heel veel geld. Dit hebben we nodig om te groeien en te voorzien in de behoeften van Utrechters.

Deze investeringen en de betreffende financieringsbehoefte imputeren dusdanig op de kengetallen zoals eerder genoemd dat alle seinen (buiten de belastingcapaciteit om) wat Stadsbelang Utrecht op korte termijn op rood gaan. En dat is een wenkend perspectief

Zoals u weet heeft Stadsbelang Utrecht altijd bijzonder veel focus op financiën. Waar andere partijen er aandacht voor hebben, zijn wij juist gefocust op geld. Wat blijkt, het blijft niet eens bij dit bedrag. We hebben als raad ingestemd met een slimmer verkeersplan en bijvoorbeeld ook met een nieuwe ruimtelijke strategie. Is dat meegenomen in de 254 miljoen euro? NEE.

Maar waar hebben we het dan over? hoor ik u denken. Dan hebben we het over een investeringsimpuls van meer dan 1,1 miljard euro! Als we het hebben over dit soort duizelingwekkende bedragen, moeten we ook kijken naar de realiteit. Stadsbelang Utrecht wil voor Utrechters zorgen, ook als het gaat om het voorkomen van een enorme schuldenlast. Hebben we niet een veel te grote ambitie uitgesproken, waar we nu pas van doorhebben hoeveel geld we eigenlijk aan het uitgeven zijn?

De vraag 'waar werken we naartoe en hoe blijven we in control' is heel belangrijk. We moeten waakzaam zijn en sturen op wat kan en wat niet kan, faseren noemt men dat.

Voorzitter,

Hoe behouden we het overzicht en kunnen we meesturen met deze enorme opgaven. Vanuit dit perspectief vragen wij het college ons te voorzien van een lange termijn investeringskalender, een meerjarige financieringsprognose en dito financieringsbegroting. Beginnende bij de behandeling van de programmabegroting 2018, vervolgens periodiek bij de jaarlijkse behandeling van de Voorjaarsnota. **Graag een toezegging?**

Voorzitter,

Als we weten waar het om draait, kunnen we ons met z'n allen inzetten om tot een betere financiële basis van de stad te komen, begrotings- en financiering technisch. Het doel is helder, een sluitende structurele begroting, maar ook in control op de financiering van de investeringen die nodig zijn voor een duurzame en gezonde groei van de stad.

Voorzitter,

Zoals bij de portefeuille Cultuur wel blijkt, kan het aanvragen van een subsidie met de juiste beschrijving resulteren in het laten meefinancieren door iemand anders.

Stadsbelang Utrecht stelt vragen bij het feit dat we 20 miljoen euro hebben aangevraagd en maar 3,7 miljoen hebben gehaald. Misschien moeten we eens bij theater “ ’t Hoogt ” in de leer, om te vernemen hoe je dit succesvol kunt doen.

Europees programma	Titel	Stand van Zaken	Subsidiebedrag voor Utrecht
Urban Innovative Action	Utrecht-Refugee Launch Pad (U-RLP)	Goedgekeurd	€ 2.800.000
Horizon2020-SCC03-2016	Naturvation	Goedgekeurd	€ 100.000
Horizon2020-CIRC-01-2016	PlastiCircle	Goedgekeurd	€556.500
AMIF	CITIES-GroW	Goedgekeurd	€ 20.000
Interreg Europe	School Chance	Goedgekeurd	€ 266.000
Horizon2020-SSC01-2016	InTrinCity	Afgewezen (nieuwe aanvraag in ontwikkeling)	€ 7.000.000
Horizon2020-SCC02-2016	ACQUA	Afgewezen (nieuwe aanvraag in ontwikkeling)	€ 4.500.000
EASI 2015	STIMULUS	Afgewezen	€ 805.000
InterregNWE VB	SOIL	Afgewezen	€ 860.000
Erasmusplus	YUPP	Afgewezen	€ 81.000
Interreg Europe	DDI	Afgewezen	€ 155.000
Interreg Europe	InnDest	Afgewezen	€ 165.000
Interreg Europe	BECE	Afgewezen	€ 72.500
H2020-Transport-MfG4.5	NICEMobility	Afgewezen	0 ¹⁾
H2020-Transport-MfG4.5	C-SUNNY	Afgewezen	0 ¹⁾
H2020-Transport-MfG4.5	IMPULSE	Afgewezen	0 ¹⁾
ESF Actieve Inclusie	Actieve inclusie arbeidsmarktregio Utrecht	In besluitvorming	€ 2.700.000

Dit betreft zogenaamde “two-stage” aanvragen waarbij in de eerste fase alleen een totaalbudget moet worden aangegeven zonder specificatie van budget per partner. Deze aanvragen zijn niet uitgenodigd om een uitgebreide aanvraag voor de tweede fase in te dienen.

Bij het doen van investeringen in de programma’s Bereikbaarheid, Stedelijke ontwikkeling, Utrechtse Energie en Masterplan, maar ook bij investeringen in de andere programma’s is het belangrijk om te kijken naar andere (overheids-) organisaties, het Rijk of in Europa, dit omdat zij vaak dezelfde doelen willen dienen en zij de ruimte hebben voor uitwisseling van kennis, ervaring en budget.

Stadsbelang Utrecht is van mening dat het zo niet langer kan, dat succesvol moet worden ingezet op externe fondsenwerving. Zoals het nu gaat zal de Utrechtse burger grotendeels gaan opdraaien voor de groei van de stad. Terwijl dit ook prima past binnen doelen van andere organisaties, die hiervoor budget beschikbaar hebben.

Vanuit dit perspectief de volgende vragen aan het college:

Waar wringt de schoen? Waarom hebben wij zo’n lage conversie op onze aanvragen? Wat kunnen we verbeteren? Hoe verhoudt dit tot de andere G4-leden? Kan Utrecht door het versterken of verbeteren van de inhoud, dan wel de uitvoering van subsidie- en fondsenwerving een succes te maken?

Tevens vinden wij het verkrijgen van externe fondsenwerving en subsidies voor de Utrechtse investeringsopgaaf zo belangrijk dat wij bij significante investeringsvraagstukken vooraf geïnformeerd willen worden over de mogelijkheden van subsidies. **Graag een toezegging.**

Ook willen wij voortaan bij behandeling van toekomstige voorjaarsnota's geïnformeerd worden over de resultaten van de inspanning op externe subsidies. **Graag een toezegging.**

En hiermee sluit ik mijn bijdrage af.

cb